

Budapest Főváros IV. kerület, Újpest Önkormányzat

POLGÁRMESTERE

✉:1041 Budapest, István út. 14. ☎:231-3131 Fax:231-3133

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2011. november 24-i ülésére

Tárgy: Budapest Főváros IV. kerület, Újpest Önkormányzatának **2012. évi költségvetési koncepciója**, valamint a **2011. évi költségvetés ¾ éves végrehajtásáról szóló tájékoztató.**

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény 70. §-ában előírt kötelezettségnek megfelelően a polgármester a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót november 30-ig benyújtja a Képviselő-testületnek. Ennek alapján terjesztem elő Budapest Főváros IV. ker. Újpest Önkormányzatának 2012. évi költségvetési koncepciójára készített javaslatot.

A Pénzügyminisztérium honlapján megjelent a Magyar Köztársaság 2012. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslat első változata T4365 számon, amely alapját képezi a költségvetési koncepció összeállításának. Nem ismert az előterjesztés készítésekor a fővárosi kerületeket érintő forrásmegosztás, amely bizonytalansági tényező a koncepció elkészítésekor.

A jogszabályi háttér mellett az Önkormányzat vezetése, a külső gazdálkodó szervek, a Polgármesteri Hivatal főosztályai és osztályai, a helyi kisebbségi önkormányzatok és a kerületi önkormányzati képviselők által megfogalmazott igények alapján igyekeztünk összeállítani a koncepciót.

I. AZ ÖNKORMÁNYZAT 2012. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSI KONCEPCIÓJA A 2011. ÉVI ¾ ÉVES ADATOK TÜKRÉBEN

Újpest Önkormányzat intézményei és a Polgármesteri Hivatal 2011. évi költségvetése teljesítésének ¾éves alakulását jelen előterjesztés 1. számú melléklete mutatja be. A 2011. évi költségvetés ¾ éves adatai azt mutatják, hogy a folyó bevételek 678.399 eFt-al meghaladják a kiadásokat. A tény, összehasonlítva azzal, hogy 2010. évben a hasonló időszakban a kiadások 1.028.615 eFt-al haladták meg a bevételeket jelzi, hogy Önkormányzatunk pénzügyi helyzete javult az egy évvel korábbi állapothoz képest. Mindkét előirányzat teljesítése az időarányosnál alacsonyabb, saját adóbevételek a vártak megfelelően, vagy jobban alakulnak. A gazdasági környezet kiszámíthatatlansága mindazonáltal az iparüzési adó tekintetében nyilvánvaló kockázatot jelent, amely mindenképpen óvatosságra és körültekintő tervezésre int a 2012. évi költségvetés megalkotásakor.

II. A KIINDULÁSI HELYZET ÁTTEKINTÉSE, ÉRTÉKELÉSE

II.1. Általános áttekintés

Magyarország, így Budapest, IV. Kerület, Újpest Önkormányzata is meghatározó jelentőségű közigazgatási jogszabályi változások előtt áll, melynek megemlítése nélkül megalapozott döntést a következő évi költségvetési koncepcióról nehezen lehetne alkotni.

A magyar közigazgatás újjászervezésének lépéseként 2011. januárban a Kormány elfogadta az Új Széchenyi Tervet, majd márciusban a Széll Kálmán Tervet. Magyarország Alaptörvényének megalkotása 2011. év áprilisában történt. Ennek 31-35. cikke deklarálja a helyi önkormányzatok közhatalom gyakorlásban való részvételét. 2011. évben további három jelentős igazgatási program indult el, az igazságügyi reform, az önkormányzati reform, és a Magyar Program.

Az új önkormányzati törvénytervezet októberben vált nyilvánossá, mely a szolgáltatási feladatellátás és az intézmény fenntartás kérdéseit azzal rendezi, hogy a feladatok egy részének ellátását állami feladattá teszi, megváltoztatja továbbá a forrásstruktúrát is. A tervezetből az is kiderül, hogy például kötöttebb finanszírozást ír elő a kötelező feladatok ellátása körében, vagy például szigorítja a külső források bevonási lehetőségét is.

A fentiekben foglaltak jelentős mértékű hatással bírnak az Önkormányzat következő évi költségvetési koncepciójának összeállítására. A várható jogszabályi változások jelenleg még bizonytalan tervezési helyzetet jelentenek, így az óvatosság, a tartalékolás, a felkészülés a változásokra fontos tényező, mely nélkül még csak elképzeléseket magában foglaló koncepciót sem lehet összeállítani.

II.2. A központi szabályozás

A 2012. évi feladatok meghatározásánál – hasonlóan az előző évekhez – figyelembe kell venni a nemzetgazdasági előrejelzéseket, a Kormány stratégiai elképzeléseit és gazdaságpolitikájának fő vonásait, a várható jogszabályi változásokat, melyek jelentősen befolyásolhatják az önkormányzatok mozgásterét mind a feladatellátás, mind a gazdálkodás területén.

A 2012. évi költségvetési törvény általános indoklása szerint: „Magyarország célja 2012-ben az elrugaszkodás az euróválság-zónától. Ezen 'ország-cél' megvalósulását szolgálja hazánk jövő évi gazdálkodási terve. Az elhúzódó válságot alapvetően az okozza, hogy az országok jelentős része nem tudja megállítani államadosságának növekedését. Magyarország ezzel szemben 2011-ben elkezdte csökkenteni államadosságát és a közeljövőben is tesz lépéseket az államadosság további csökkentése érdekében.

Az euróválság magyarországi hatásainak kivédése érdekében Magyarország tartja a költségvetés hiányát stabilan, tartósan 3% alatt. A 2012. évi költségvetés megalkotásakor ezért a kiadási oldalon a bürokrácia további csökkentését és takarékosági intézkedések bevezetését határozta el a Kormány, másrészt az arányos adórendszer kiteljesítésével,

valamint az adócsalási kiskapuk bezárásával együtt a költségvetés bevételi oldali többletével is finanszírozza a hiánycsökkentést.”

A Kormány a költségvetés sarokszámainak tervezéséhez 1,5 %-os GDP-növekedést és 4,2 %-os inflációs mértéket vett alapul, amelyben már az ÁFA-emelés egyszeri növelő hatása is jelentkezik.

A Kormány gazdaságpolitikájának célja az államadósság csökkentése és a költségvetési egyensúly helyreállítása, ezért a 2012. évi költségvetés kidolgozásánál az alábbi prioritásokat határozták meg:

- az államháztartási hiány tekintetében a 2,5%-os GDP-arányos hiánycél nem növelhető;
- a nyugdíjak védelme céljából zárttá kell tenni a nyugdíjkasszát, valamint az egészségügyi ellátások biztosítása céljából az egészségügyi kasszát;
- az arányos, egykulcsos személyi jövedelemadó rendszer kialakítása, fenntartása;
- az adózásban a visszaélések, csalások visszaszorítása;
- a foglalkoztatás növelése céljából a Start-munka program beindítása, amelynek keretében jelentős mértékben növelni kell a foglalkoztatottak létszámát.

E követelmények megalapozását szolgálta a 2011.tavaszaén elfogadott Széll Kálmán Terv, amely olyan kritikus területeket azonosít, ahol az állami kiadások magasabbak az ország gazdasági fejlettsége mellett indokolhatónál.

Ezek a kritikus területek az alábbiak:

- a munkaerőpiac;
- a nyugdíjrendszer;
- a közösségi közlekedés;
- a felsőoktatás;
- a gyógyszerár-támogatási rendszer;
- az önkormányzatok és a
- vállalatokat terhelő adminisztrációs költségek.

A 2012. évi költségvetési törvény tervezete más, ezeken a területeken meghatározott intézkedések költségvetési hatását is tartalmazza, főként az önkormányzati feladatellátás területén, de a kialakult helyzetben az egyenlegjavítás további takarékos költségvetési tervezést igényelt.

Ennek megfelelően:

- a közszférában nem emelkednek az illetmények, de megmarad az adójóváírás fokozatos szűkítését ellensúlyozó bérkompenzáció;
- a központi költségvetési szerveknél jelentősen csökkennek a dologi kiadások;
- a Kormány a szociális ellátások rendszerét úgy alakítja át, hogy jobban ösztönözzön a munkavállalásra;
- csökkennek a gyógyszer-támogatási rendszer kiadásai;
- a korábbi gáz- és távhőtámogatás kibővített lakásfenntartási támogatássá alakul;
- a közösségi közlekedés szervezeti stabilitása, az egyes területek összehangolása lehetővé teszi, hogy a közlekedési társaságok működése hatékonyabbá váljon;
- megkezdődik a nagy ellátórendszerek (köz- és felsőoktatás, egészségügy) átalakítása;
- megkezdődik az önkormányzatok átszervezése és a központi igazgatás racionalizálása;
- a Kormány az irányítása alá tartozó intézményeknél jelentős mértékű létszámleépítést hajt végre.

Az önkormányzati rendszer és a nagy ellátórendszerek (a közoktatás és az egészségügy) átszervezéséhez kapcsolódó jogszabálytervezetek a koncepció elkészítésekor már ismertek, elfogadásuk esetén alapjaiban változtatják meg az önkormányzatok kötelező feladatellátási kötelezettségét és az ehhez kapcsolódó finanszírozás rendszerét, a bevételek/kiadások szerkezetét és arányát.

A már megjelent jogszabálytervezetek, melyek tartalmára a 2012. évi költségvetési koncepció megalkotásánál – a központi költségvetésről szóló törvényen kívül mások mellett – figyelemmel kell lenni:

- az önkormányzati törvény tervezete;
- a köznevelési törvény tervezete;
- a helyi adókról szóló törvény változása.

Az önkormányzati törvény tervezete alapján a települési önkormányzatok kötelező feladatai között az alábbi területeken várható változás:

- járóbeteg-ellátás (kivéve kórházzal integrált járóbeteg-ellátás esetén), a megelőző, szűrő, gondozó tevékenység;
- a helyi közfoglalkoztatás;
- a település közbiztonságának biztosítása;
- az általános és a középiskolai oktatás biztosítása.

A 2012. január 1-jével hatályba lépő Alaptörvény – és ezzel párhuzamosan a jelenlegi parlamenti vitában a már nyilvános új Ötv.-tervezet – deklarálja, hogy az önkormányzatok vagyona a nemzeti vagyon része, ezért megteremtődik a lehetősége annak, hogy az önkormányzati feladatok elvonásával együtt a hozzá kapcsolódó vagyonelemek is térítés nélkül kerüljenek – ha törvény erről rendelkezik – az államhoz.

II.3. Az önkormányzat gazdálkodására ható változások és kötelezettségvállalások

Az önkormányzati finanszírozási rendszer feladatfinanszírozáshoz kapcsolódó jelentős átalakítása 2013-tól várható, ezért a 2012. évi költségvetési törvény tervezete alapvető változásokat nem tartalmaz.

A normatív finanszírozási rendszert érintő 2012. évi változások az alábbiakban foglalhatók össze:

- A közfoglalkoztatás rendszere és az álláskereső ellátások átalakítására is tekintettel határozták meg az önkormányzati hatáskörű segélyek, kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatás forrásait. Az aktív korúak ellátásának támogatási összegei erőteljesebben motiválnak majd a munkaerőpiacra való visszatérésre.
- A szociális törvény módosításával összhangban – ami még nem ismert – elő kívánják segíteni a különféle segélyezési formák célzottságának és a normatív szempontoknak való megfelelés erősítését, ezért az ún. „pénzbeli szociális juttatások” előirányzat elosztási módja megváltozik. A költségvetés 2012-ben valamennyi településen biztosítja majd a normatív segélyekhez nyújtandó önrészt, de fokozottabban a magasabb segélyezett létszámmal rendelkező önkormányzatoknál. *Ennek Önkormányzatunkat érintő változását ma még nem tudjuk becsülni.*
- 2011. szeptemberétől a korábbi gázár- és távhőtámogatás beépült az önkormányzati lakásfenntartási támogatásba, ezért jelentősen megemelkedik az e támogatásban

részesülők száma. Az ezáltal megnövekedő önkormányzati kiadásokhoz 26,5 milliárd forintos többletforrást biztosít a jövő évi költségvetés.

Az állami támogatások egyidejű és azonos összegű megemlése mellett a helyi önkormányzatok átengedett személyijövedelemadó-részesedése javarészt megszűnik, de ez összecszerúségében nem befolyásolja a támogatási összegeket.

Az elmúlt évekre jellemző a működési kiadások jelentős mértékű – a tervezett infláción felüli – emelkedése. Az élelmiszerárak és a közüzemi díjak inflációs mértéket meghaladó emelkedése évről-évre működési többletkiadást eredményez az önkormányzat költségvetésében, melyet tovább ront az általános forgalmi adó 2 %-os emelésének hatása.

A Kormány költségvetést megalapozó számításai szerint a 2011. évi éves átlagos infláció 3,8 % körül várható, ami 2012-ben 4,2 %-ra nő.

Folyamatos kötelezettségvállalásként jelentkeznek az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokkal, illetve a különböző civil szervezetekkel (sportegyesületekkel) kötött feladatellátási szerződések is, melyek karbantartása, felülvizsgálata – tekintettel a változó gazdasági helyzetre – folyamatos teendő.

2006-tól kezdődően a költségvetési törvény tartalmazza a közbeszerzés nemzeti értékhatárait, amelyek a törvény tervezete szerint továbbra sem emelkednek az előző évekhez képest, ugyan akkor új eleme a költségvetési törvény tervezetének, hogy meghatározták benne az uniós közbeszerzési értékhatárokat is.

A koncepció kialakításánál elengedhetetlen, hogy áttekintsük azokat a Képviselő-testület által hozott határozatokat, amelyek a 2012. év költségvetésére kötelezettségvállalást irányoztak elő.

2012. évre az alábbi kötelezettségekkel is számolni kell a költségvetés tervezésekor:

- dologi	490 502 eFt
- átadott pénzeszköz	37 500 eFt
- beruházás-felújítás	72 692 eFt

A fenti számok azt mutatják, hogy a korábbi évekhez képest jóval kisebb előzetes kötelezettségvállalással kell terveznünk a következő évet (a 2011. évre vonatkozó előzetes kötelezettségvállalások összege 2010. novemberében 1.199 millió Ft volt). E szám természetesen nem jelenti az ellátandó feladatok csökkenését, de rugalmasabb tervezést, gazdálkodást tesz lehetővé, amely a globális vonatkozások és az átalakuló jogszabályi környezet (nem a megszokottak szerint zajló szervezeti működés, továbbá feladatellátás) miatt bizonytalanság kezelését megkönnyíti Önkormányzatunk számára.

III. A BEVÉTELEK TERVEZÉSE

A költségvetésben mind az intézményi, mind az önkormányzati saját bevételeket reálisan kell terveznünk ahhoz, hogy az állami költségvetésből kapott bevételekkel együtt teljesíthető kiadási szintet lehessen tervezni. A költségvetés jelenlegi előkészítő szakaszában a bevételek csak hozzávetőlegesen (az euro övezeti válság miatt akár jelentős adóbevétel csökkenés is elképzelhető), míg a kiadások viszonylag nagyobb pontossággal becsülhetők. A 2012. évi költségvetési igények nagyságrendje alapján megállapítható, hogy egyre nagyobb hangsúlyt kell helyeznünk az ellátandó feladatok súlyozására, a feladat ellátás hatékonyságának javítására.

III.1. Intézményi működési bevételek

Az intézményi működési bevétel a hatósági jogkörhöz köthető működési bevételekből, az egyéb saját bevételekből, az áfa bevételekből, visszatérulésekből, kamatbevételekből és a működési célú pénzeszköz átvételekből tevődik össze.

III.2. 2012. évi várható adóbevételek

Az Országgyűlés a koncepció elkészítésével egyidejűleg tárgyalja a helyi adókról szóló törvényre vonatkozó jogszabályváltozásokat, melyeket a koncepció elkészítésénél még nem tudtunk figyelembe venni, így a helyi adóra vonatkozó – szükség szerinti –rendeletmódosítási javaslatot decemberben tudjuk beterjeszteni a Képviselő-testület elé.

A korábbi gyakorlatnak megfelelően évente felül kell vizsgálni a helyi adórendeletben foglalt mértékeket, kedvezményeket, mentességeket. A helyi adók esetében a Képviselő-testület az adóztatást úgy kívánja működtetni, hogy stabilitást, állandóságot teremtsen, valamint az Önkormányzat biztos, jól tervezhető bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően. 2011. évben az alábbi adókatégoóriák és adómértékek jellemezték az újpesti adórendszert.

adó fajta	Adómérték kategória	Kiszabható adó maximum	Alkalmazott adómérték	arány
építményadó	500m ² -nél kisebb építmények	1.580.- Ft/m ² /év	1.266.- Ft/m ² /év	80,1 %
	500 m ² -nél Nagyobb építmények	1.580.- Ft/m ² /év	1.560.- Ft/m ² /év	98,7 %
	Magánszemély tulajdonában lévő garázs	1.580.- Ft/m ² /év	435.- Ft/m ² /év	27,5 %
	Magánszemély tulajdonában lévő terem garázs	1.580.- Ft/m ² /év	220.- Ft/m ² /év	13,9 %
telekadó	-	287.- Ft/m ² /év	281.- Ft/m ² /év	97,9 %
Magánsz. kommunális adója	-	17.245.- Ft/adót.	16.900.- Ft/adót	94,0 %
Idegenforg. adó	-	4 %	4 %	100,0 %

hónap	saját helyi adó bevételek				Gépjármű	IPA	Adókhöz kapcsolódó	
	építmény	Telekadó	komm.	id.forg.			Pótlék	Bírság
JANUÁR	20 000 000	1 900 000	680 000	0	10 000 000	0	2 200 000	240 000
FEBRUÁR	47 155 016	476 780	6 710 850	68 985	7 932 548	41 701 582	1 176 511	86 639
MÁRCIUS	648 844 984	99 223 220	14 659 150	3 790 000	213 667 452	28 899 030	1 473 489	133 361
ÁPRILIS	38 900 000	600 000	1 730 000	69 000	30 800 000	2 343 997 105	1 900 000	158 000
MÁJUS	31 497 141	5 020 242	1 474 443	2 511 015	27 871 985	77 717 333	3 811 445	367 059
JÚNIUS	64 547 021	2 293 812	1 302 642	1 816 355	21 978 338	367 920 786	5 773 169	868 821
JÚLIUS	30 763 838	1 660 103	951 329	6 727 697	10 492 854	0	3 401 321	209 375
AUGUSZTUS	48 497 892	7 579 190	2 583 728	6 481 433	29 878 891	49 883 445	3 429 201	453 275
SZEPTEMBER	706 988 047	100 635 854	17 495 168	127 858	207 104 945	54 521 098	2 683 389	1 267 725
összesen	1 637 193 939	219 389 201	47 587 310	21 592 343	559 727 013	2 964 640 379	29 632 780	
százalék (%)	102,3	91,4	95,2	68,1	90,3	47,1	128,8	
2011. évi bevételi terv	1 600 000 000	240 000 000	50 000 000	31 700 000	620 000 000	6 300 712 000	23 000 000	

A táblázatban látható a 2011. évi ¾ éves adó, adóhoz kapcsolódó pótlék és bírság bevételek tényleges teljesülése, a tervezetthez képesti százalékos arány, valamint a terv és a teljesítés közötti különbség. A teljesülési adatokból jól látszik, hogy a tavalyi óvatos és körültekintő tervezés eredményeként az időarányos teljesítések jól állnak. Bizonytalansági tényező továbbra is az iparüzési adó, amelynek jelentős része december 30.-án, az adófeltöltési kötelezettség átutalását követően várható

III.3. Önkormányzatunk sajátos felhalmozási célú bevételei

A korábbi választási időszakokra jellemző gyakorlat volt a nagy összegű ingatlanértékesítés tervezése. A világgazdasági recesszió mértéke és az ingatlanpiac pangása azonban minden előrejelzésnél magasabb volt, amely állandó módosítási kényszert eredményezett. A 2012. évi ingatlanértékesítések előzetes meghatározásánál elsősorban az óvatos tervezést kell előtérbe helyezni.

IV. A KIADÁSOK TERVEZÉSE

A költségvetési tervezés gyakorlatának megfelelően továbbra is legfontosabb feladat a költségvetési intézményrendszer (beleértve a Polgármesteri Hivatalt is) működőképességének fenntartása és az Önkormányzat kötelező feladatainak ellátása.

IV.1. Működési kiadások

A működési kiadások közé tartoznak a személyi juttatások és a dologi kiadások, amelyek évek óta a költségvetési kiadások legnagyobb %-át teszik ki.

IV.1.1.) Személyi juttatások és járulékok

A személyi juttatások kiadásainak nagyságát elsősorban a törvényi szabályozás határozza meg, ennek keretein belül tud az Önkormányzat – figyelembe véve a költségvetési bevételek nagyságára – az egyes nem kötelező juttatás típusokról dönteni.

Az intézményekben a legjelentősebb kiadást a személyi juttatások és annak járulékai képviselik, amely fedezetét a költségvetésben biztosítani kell.

A költségvetési törvény tervezete szerint 2012-re sem változik a közalkalmazotti bértábla, a köztisztviselői illetményalap (38.650 Ft). A bérek növekményekor az átsorolások hatását, valamint a minimálbér várható növekedését kell alapvetően számításba venni, valamint a Hivatal köztisztviselői esetében a korábbi években végrehajtott illetménykiegészítés-emelést. A Nemzetgazdasági Miniszter a Kormány nevében a minimálbér 18 %-os, a garantált bérminimum 15 %-os emelésére tett javaslatot. Ennek megfelelően a minimálbér összege 78.000 forintról 92.000 forintra, a garantált bérminimum 94.000 forintról 108.000 forintra nőhet 2012. január 1-jétől.

A 2010-ben elfogadott nyugdíjtörvény-változás hatására, valamint a nyugdíjszámítási szabályok jövő évi változása miatt – döntő többségében – a 40 éves jogosultsági idővel rendelkező köztisztviselő és közalkalmazott kolléganők már éltek a kedvezményes öregségi nyugdíjazás lehetőségével, ezért ezen a jogcímen további jelentős kiadás jövőre nem várható, mindezek többletköltségei megfelelően voltak a 2011. évi költségvetésbe tervezve. Mindezekon túl – a már általánosságban jelzett nem tervezhetőség, bizonytalanság ezen területen is jelentkezik – a jogszabályi változások okán – hiszen – nem ismert, hogy az új Ötv. hatálybalépésekor milyen feladat-ellátási változásokat kell végigvinnünk – pl.: belső átszervezésekkel – a hivatali és intézményi szervezete(ke)n belül, viszont mindezek – a terveink szerint – az idejű össz-béreköltség színvonalának megtartása mellett, többletforrások nélkül megoldhatóak lesznek.

A személyi juttatások előirányzatát befolyásolhatja továbbá a 2011. évben bevezetett közfoglalkoztatás, melyet az év folyamán átszerveztek és támogatását megvonták, de 2012-ben ismét az önkormányzati feladatok között szerepel. A 2012. január 1-jétől alkalmazandó közfoglalkoztatási szabályrendszer változtatása jelenleg még nem ismert.

A munkáltatói járulék 2012-ben is 27%, és nem változik a rehabilitációs hozzájárulás (964 500 forint/fő) összege.

A béren kívüli juttatások rendszerében változást fog hozni, hogy egyértelmű prioritásként kezeli a kormány az idén bevezetett Széchenyi Pihenő Kártyát; a benyújtott törvény-tervezet alapján a kedvező adózású béren kívüli juttatások esetében jövőre is 19,04% adóval számolhatunk. Terveink szerint a hivatali munkatársak béren kívüli juttatásait – az értékállóságot célzó módon – kb. 5%-kal 415.00 Ft-ról 435.000 Ft-ra emelnénk éves szinten.

A személyi juttatásokat fenti változások figyelembe vételével kell a 2012. évi költségvetésben tervezni.

IV.2. Dologi kiadások

A működést érintően, az előző évekhez hasonlóan, a közüzemi díjknál kell számolni kiadásnövekedéssel, ami valamennyi ágazatot érinti (oktatás, szociális ellátás, közművelődés, Polgármesteri Hivatal, lakásgazdálkodás, gazdasági társaságok). A közüzemi költségek esetében az önkormányzatok nagyfogyasztók, ennek megfelelően a lakosságinnál magasabb díjtételt fizetnek, melyek évek óta az átlagos inflációnál magasabb mértékben nőttek. Ezen díjak fokozott kormányzati ellenőrzésének következtében emelkedésük jövőre várhatóan nem lesz ilyen mértékű.

A dologi kiadások másik legnagyobb tétele a vásárolt élelmezésre fordított kiadások összege, ami a megkötött szerződések alapján a 2011. évi átlagos infláció mértékével (várhatóan 3,8-4 %) nőhet. Az önkormányzatok törvényi felhatalmazás alapján szednek térítési díjat, ezért a kiadások növekménye csak részlegesen hárítható tovább a térítési díj megfizetésére kötelezettek felé.

Jelentős kiadásnövekedésként fog jelentkezni a 2012. évi költségvetésben az áfakulcs 2 %-os emelése, ami szinte valamennyi (dologi és felhalmozási) kiadási tételünket érinti.

Az oktatási és egészségügyi ágazat -az előző évihez képest- részletesebb kifejtést kap, melynek indoka a két ágazati reform önkormányzati működésre gyakorolt jelentős hatása.

IV.2.1. Oktatási ágazat

A Kormány közoktatásra vonatkozó koncepcióját, az önkormányzati és a köznevelési törvény tervezetében foglalt várható változásokat figyelembe kell vennünk.

A Széll Kálmán terv egyik fontos eleme a közoktatás átszervezése, és ennek megfelelően megkezdődött a közoktatási rendszer átalakítása, melynek keretében a közoktatási intézmények (az óvoda kivételével) fenntartása állami feladattá válik, és a jelenleg a települési önkormányzatok által fenntartott oktatási intézmények (iskolák) 2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerülnek.

A feladatátvétellel kapcsolatban az önkormányzati törvény tervezete az alábbiakat deklarálja:
„(3) A helyi önkormányzat feladatát más helyi önkormányzat feladataként vagy állami feladatként, illetve állami feladatot helyi önkormányzat feladataként megállapító törvény rendelkezhet a feladat ellátását közvetlenül szolgáló és ahhoz szükséges helyi önkormányzati, illetve állami vagyonnak a feladatot átvevő részére történő ingyenes átadásáról. A helyi önkormányzat feladatváltozás esetén, az e célra szolgáló vagyont – ellenérték nélkül is – megállapodással a feladatot átvevő részére átruházhatja.”

Az intézményrendszer irányítása és fenntartása a főszabály szerint a kormányhivatalok feladatává válik. A törvénytervezetek alapján 2013. január 1-jétől az iskolák és az iskolai épületek átadásra kerülnek az állam részére.

A törvénytervezet lehetőséget biztosít arra, hogy a kormányhivatal által készített megyei/fővárosi köznevelési fejlesztési tervben foglaltakkal összhangban a 2000 főt meghaladó lakosságú település átvállalhatja a fenntartást az általános iskola, középiskola, alapfokú művészeti iskola, kollégium, többcélú intézmény és gyógypedagógiai intézmény esetében. Viszont a finanszírozási feltételek és a kötelezően biztosítandó feladatok olyan mértékű megváltoztatását is tartalmazza a jogszabály-tervezet, amely elfogadása és hatálybalépése esetében csak egy feladat-ellátási felülvizsgálat után válhat el, hogy Önkormányzatunk vállalni tudja-e a jövőben az oktatási intézmények fenntartásának terheit, bár a városvezetés határozottan ezen célt tűzte ki maga elé.

Valamennyi települési önkormányzat joga és feladata marad az óvodai ellátásról való gondoskodás és valamennyi harmadik életévét betöltött gyermeknek biztosítani kell majd az óvodai férőhelyet, ezért javasoljuk, hogy a 2012. költségvetési évben az intézményi beruházásokat és felújításokat az óvodai (és bölcsődei) ellátást biztosító intézményekre koncentráljuk a pályázati lehetőségek figyelembe vételével. Az óvodai kötelező feladatellátással kapcsolatban is ki kell emelni azt, hogy a köznevelési törvény koncepciója szerint az óvodák esetében az állam szintén csak a pedagógusok és a pedagógusmunkát segítők bérét és járulékát biztosítja az önkormányzatoknak, a többi költség fedezetéről az önkormányzatnak kell gondoskodnia.

Az évek óta csökkenő finanszírozás és az egyelőre nem csökkenő feladatok eredményeként a 2012. költségvetési évben is az oktatási intézmények kötelező feladatainak ellátásához az állami támogatást jelentősen meghaladó mértékben kell a saját forrásainkat hozzárendelni, ami alapvetően meghatározza a költségvetési év mozgásterét.

IV.2.2. Egészségügyi és szociális ágazat

Az Újpesti Párbeszéd kérdőíves felmérése megmutatta, hogy az újpesti lakosok milyen fejlesztési irányokat látnának szívesen szűkebb környezetükben. A Hajrá Újpest Városfejlesztési Program fejlesztési prioritásai az újpesti polgárok igényeivel összhangban, a kerület dinamikus fejlesztésére lett kialakítva. Ennek egyik kiemelt pontja az egészségügyi ellátás színvonalának javítása. Ennek első lépése az volt, hogy 2011. október elsejétől az önkormányzat átvette a fővárostól a Görgey úti szakorvosi rendelő intézet, az „SZTK” működtetését. Az ún. közérzetjavító felújítások azonnal megkezdődtek, de az épület nagyfelújítása a jövő évben kezdődhet el. Ennek egyik előfeltétele volt, hogy az Újpesti Önkormányzat Károlyi Sándor Kórház és Rendelőintézet pályázata a Szakorvosi Rendelőintézet épületének komplex energetikai felújítására, hűtési és világítási rendszerének korszerűsítésére Uniós pályázati pénzt nyert el. Az épület energetikai korszerűsítésére a jövő évben kerülhet sor, a pályázati önrészt a 2011. évi költségvetés tartalmazza. Az épület hosszabb távon építészetileg alkalmatlan korszerű egészségügyi ellátás kiszolgálására, költséges funkció szerinti átépítése helyett az Önkormányzat egy új épület létesítését tűzte ki célul, melynek fedezetre kötvényt bocsátott ki. A beruházási helyszín előkészítésére a Képviselő-testület már hozott döntést, ennek végrehajtása, az új épület építészeti programjának kimunkálása folyamatban van, ezt követően a tervezés 2012. évben elkezdhető.

A fejlesztések megvalósulásához feltétlenül szükséges, hogy az új Ötv.a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatnak tekintse az egészségügyi alapellátást (házi orvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi alapellátás, az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti és védőnői ellátást, bölcsődei ellátást, iskola-egészségügyi alapellátást); járó-beteg ellátást (kivéve kórházzal integrált járó-beteg ellátás esetén); megelőző, szűrő, gondozó tevékenységet.

Önkormányzatunk szociális ellátásait a többször módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szocvtv.), a többször módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: gyermekvédelmi törvény) valamint a 23/2003 számú, A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról szóló rendeletünk szabályozza. A szociális ellátások alapja a mindenkori öregségi nyugdíjminimum, melynek 2012. évi pontos összege még nem ismert, de várhatóan nem változik, összege 28.500 forint.

Újpest Önkormányzata törvények által kötelezően meghatározottak szerint 27 féle kötelező szociális feladatot lát el. A Gyámhatóság ezeken túl további 18 féle kötelező feladatot, a Szociális és Egészségügyi Intézmény további 12 kötelező feladatot lát el. Ezek a feladatok pénzbeli és természetben nyújtott szociális és egészségügyi ellátásokat takarnak. Mivel ezek a feladatok jogszabályok által meghatározottak, nem eldöntendő kérdés a gazdasági racionalitásuk. Ezeknél a feladatoknál az Önkormányzat a legfontosabb feladatának tekinti a társadalmi felelősségvállalás helyi gyakorlatában meghatározott alapelvek maradéktalan érvényesítését.

IV.3. Fejlesztési célú kiadások

Mint azt már az egészségügyi ágazatot bemutató részben kifejtettük, az Újpesti Párbeszéd megmutatta, hogy az újpesti lakosok milyen fejlesztési irányokat látnának szívesen szűkebb környezetükben. A Hajrá Újpest Városfejlesztési Program fejlesztési prioritásai az újpesti polgárok igényeivel összhangban, a kerület dinamikus fejlesztésére lett kialakítva.

Ennek alapján 2012-ben elkezdődhet – a KEOP pályázati pénz felhasználásával – a Görgey úti szakorvosi rendelő felújítása. Ennek pályázati önrészét már a 2011. évi költségvetés is tartalmazza. A szakrendelő felújításával egy minden paraméterében korszerű ház fogadhatja az újpesti polgárokat, közel 500 millió forint értékű beruházással gazdagodik Kerületünk.

Elsőprő volt az újpesti polgárok igénye egy új uszoda építésére is. Az igény figyelembe vételével a Hajrá Újpest Városfejlesztési Programban kitűzött célok szerint – az uszoda funkció szélesítésével – az újpesti polgárok sportolási, rekreációs lehetőségei bővülnek. Az ezek alapján módosított építészeti tervdokumentációval a Tervtanács egyetértett, az elvi engedély kiadását 2011. május 5-i ülésén egyhangúan támogatta. Az állásfoglalás megállapította, hogy a tervezett helyszín (Babits Mihály Gimnázium) megfelelő, a Gimnázium hasznos területet nem veszít (a beépítendő sportpálya pótlásra kerül), az épület elhelyezése, megformálása jónak ítélt. Az építési engedély a 2011. szeptember 9-én került kiadásra. Az ingatlan a Fővárosi Önkormányzaté, mely az uszoda létesítéséhez szükséges földterületet tulajdonrész formájában átadta a kerületnek, és tulajdonostársként az építéshez hozzájárult. 2012. évben a közbeszerzési pályázatok lefolytatása után elindulhat a beruházás, melyet a kizárólag fejlesztésekre megszavazott kötvénykibocsátásból kívánja finanszírozni Újpest Önkormányzata.

A Káposztásmegyeri intermodális közlekedési csomópont is a városfejlesztési program prioritásai között szerepel. Ennek első lépéseként 2011. október 27-i testületi ülésen az Újpest-Káposztásmegyer Intermodális Központ tanulmánytervét és az abban foglalt fejlesztés koncepciót elfogadta.

A Szent István tér rehabilitációjának folytatása is jövő évi cél. Régóta megfogalmazott elvárás, hogy az újpesti lakosok vásárlási lehetőségeit a Szent István téri Piac magasabb szinten szolgálja. Az épület állapota megköveteli a Piac teljes körű felújítását annak érdekében, hogy hosszútávon megfelelő vásárlási lehetőséget biztosítson Újpest polgárainak. Az épület állagával és a tér eddig végrehajtott részleges felújításával összefügg, hogy a Piac jövedelemtermelő képessége az utóbbi 3 évben kb. 25 %-al csökkent. Az Önkormányzat számára a bevétel hosszú távú folyamatos biztosítása, emelése csak az intézmény és környezetének felújításával biztosítható.

A fent felsorolt fejlesztések évtizedekre meghatározzák városunk arculatát, fejlődését, polgáraink életlehetőségeit. Az Újpesti Párbeszéd eredménye is azt bizonyította, hogy az újpestiek egy fejlesztéspárti, hosszútávon gondolkodó, s a jövő érdekében felelősen vállalkozó Önkormányzatot szeretnének, a magas szintű közszolgáltatások biztosítása érdekében. A fenti fejlesztéseknek a következő években önerőből történő megvalósítása – a beruházások volumene miatt – nem lehetséges.

Minderre tekintettel a Képviselő-testület akként döntött, hogy a fejlesztések megvalósítására kötvényt bocsájt ki, melyet kizárólag – Újpestet gazdagító, az egészségügyi ellátás színvonalát növelő, a lakosság közérzetét javító – meghatározott fejlesztési célok megvalósítására használhat fel Újpest Önkormányzata.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a fentiek figyelembe vételével 2012. évi költségvetési koncepciójáról szóló előterjesztést, valamint a 2011. évi költségvetés $\frac{3}{4}$ éves végrehajtásáról szóló tájékoztatót fogadja el.

Újpest, 2011. november 18.

Wintermantel Zsolt
polgármester

Határozati javaslat:

Budapest Főváros IV. kerület, Újpest Önkormányzat Képviselő-testülete a részletes tervező munka alapjául elfogadja az Önkormányzat 2012. évi költségvetési koncepciójáról szóló előterjesztést, valamint a 2011. évi költségvetés $\frac{3}{4}$ éves végrehajtásáról szóló tájékoztatót.

Határidő: folyamatos
Felelős: polgármester